

шата — изпепелена вече! Какво? Животът!... О, да! Животът... Най-скъпото и най-евтино нещo.

— И де е смисълът на всичко?

Ето я Дана, лежи въ отчаяние. Справедлива е мжката ѝ. И все пакъ — има ли смисъл? Човѣкъ се стреми къмъ радостъ и любовъ. Животътъ я включва въ себе си, повиква я за кратъкъ мигъ и после — стрива я на нищо. А съ нея — и душата... Тогава тя не е самоцель и жертвитѣ и страданията за нея сж напразни. Жертва се единъ животъ за единъ другъ животъ...

Неволно азъ си спомнямъ за Магда. За мигъ цѣлата история ми се мѣрва подъ нова свѣтлина. Азъ не мога да ѝ кажа сега както преди: страдай! Изведнажъ, тя, решената да умрѣ, отрекла се отъ свѣта ми се представя като напразна жертва. Така напразна, безсмислена и жестока, както жертвата на млада невѣста зазиждана въ основитѣ на строящо се кале. Курбанъ! Варварски обичай! И азъ го повторихъ въ наше време!

Чувствамъ че умътъ ми се помжтва. Азъ още милвамъ Дана, но така механично... безпаметно. Азъ съмъ на друго мѣсто.

Предъ мене се изправя нова картина, новъ образъ. Това е безпредѣлно печалната душа на любящата жена, на Магда, която, като майсторъ Маноловата невѣста, слиза безъ колебание въ основитѣ на калето да извади падналия годешишки пръстенъ и бива зазиждана въ него.

Изведнажъ, неочаквано, Дана казва:

— Ваню! Не е ли всичко това възмездие?

Азъ я гледамъ съ обезумѣлъ погледъ. Питамъ:

— Възмездие! За какво?

— Мили, прости ми! — шепне въ тайнственъ ужасъ тя.

— Това е по-силно отъ мене. Нейниятъ ликъ не ме оставя, Азъ я видѣхъ по улицата, на пжтъ за лѣкарката. Какво съвпадение! Тя вървѣше като сѣнка, като умрѣла душа! И лицето ѝ бѣ застинало отъ болка. Тя не виждаше нищо предъ себе си. Хората се обръщаха. Тя вървѣше, вървѣше... Ахъ, какъ вървѣше!...

И Дана отново се разридава. Азъ стоя вцепененъ отъ страхъ до нея. Немога да продумамъ. Това е така неочаквано. А въ това време се звѣни.

Дана трепва. Милва ме по ржхата и шепне:

— Ваню, иди си. Мама се връща. И не идвай докато оздравѣя... Азъ само те разстройвамъ. Когато мога ще дойда сама. И тя — Магда! Кой знае? Може би най-човѣчно